

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry:n lausunto asetustalonokseen SORA-alojen pääsy- ja soveltuvuuskokeet

Lausunnolla oleva asetusesitys koskee koulutuksen järjestäjän mahdollisuutta jättää valitsematta hakijan, joka saa pääsy- tai soveltuvuuskokeesta 0 pistettä ns. SORA-aloille.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry:n mielestä asetustuutos ei ratkaise ns. SORA-alojen soveltuvuus- tai soveltumattomuusongelmia. AMKE ry pitää hyvänä esitystä koulutuksen järjestäjien vapaaehtoisuudesta ottaa käyttöön pääsy- ja soveltuvuuskokeita.

Muutosesitys asettaa koulutukseen hakijat eri arvoiseen asemaan, koska esitetty muutos koskisi vain kevään yhteisvalintaa, ei jatkuvaa hakua tai työvoimakoulutusta. Muutoksen tulisikin koskea kaikkia hakuväyliä hakijoiden yhdenvertaisuuden takia. Soveltuvuuden mittaamisen luotettavuus 16-vuotiaalta nuorelta on epävarmaa. Pääsy- tai soveltuvuuskokeiden tulosten tulisi olla voimassa selkeän määräjän, kuten esimerkiksi vuoden.

Riittävät opiskeluvalmiudet, esim. matematiikassa, tulee varmistaa jo perusasteella. Laadukas opinto-ohjaus perusasteella ja toisen asteen hakupalvelut auttavat hakijaa löytämään paremmin itselleen sopivan alan.

Laadukkaalla henkilökohtaistamisella opiskelija voidaan ohjata tarvittaessa samaan opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja, esimerkiksi puutteellisten matemaattisten taitojen takia, tai jopa ohjata suorittamaan kokonaan eri tutkintoa.

SORA-lainsäädäntö mahdollistaa ääritapauksessa alalle soveltumattoman opiskelijan opinto-oikeuden peruuttamisen. Todistustaakka tässä on kuitenkin koulutuksen järjestäjälle erittäin raskas, eikä aina edes lääkärinlausunto ole riittävä peruste. Riitatapauksien selvittämiseksi lainsäädäntöä tulisi kehittää opiskelijan oikeusturvaa vaarantamatta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö
saara.luukkonen@minedu.fi
11.1.2019
OKM/60/010/2018

Asetusesityksessä jää epäselväksi koulutuksen järjestäjän velvollisuus ohjata valitsematta jäänyt hakija toisiin opintoihin tai toisella koulutuksen järjestäjälle. Esimerkiksi syntyykö velvoite koulutuksen järjestäjälle tapauksessa, jossa hakija ei osallistu pääsy- tai soveltuvuuskokeeseen. Tässä tapauksessa velvoitetta ei tulisi syntyä.

Lisätietoja:

asiantuntija Saku Lehtinen, 040 041 2057, saku.lehtinen@amke.fi

toimitusjohtaja Veli-Matti Lamppu, veli-matti.lamppu@amke.fi

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry on 82 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat 96 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.